

Шаттар һәм тапкырҙар клубы.

Максат:

Укыусыларға башкорт теленә кызыкһыныу уятыу, һөйөү тәрбиәләү. Тел һәм әҙәбиәт буйынса алған белемдәрен тикшерәү, нығытыу.

Алып барыусы кисәне асыҡ тип иҫлан итә. Укыусылар ике командаға бүленә; исем, девиз һайлайҙар. Бер-береһен сәләмләү.

1-се капитан. Һез яҡшы беләһегез мине – һүҙҙәр иле батшаһын
һүҙ донъяһын етәкләйем, буйһондорам барыһын.
“Морфология” батшалығындағы һүҙҙәр һанынса “Синтаксис” батшалығына
ялҡынлы кайнар сәләмебеҙҙе еткерәбеҙ. Ике ил араһында дуҫлыҡ һәм
теләктәшлек булғанда ғына яҙма эштәребеҙҙә хаталар аз яһалыр.

2-се капитан. Беҙҙең батшалыҡ – синтаксис, беҙҙә йәшәй һөйләмдәр,
Беҙҙең илдә һөйләмдәрҙең төҙөлөшөн өйрәнәләр.
Туған телдә ат уйнатып булайыҡ әле йөрөрлөк
Бөгөнгө ярыштан да күп тел серен белерлек.

Билдәле ваҡытта ун һорауға яуап бирәләр.

1-се команда

- 1) Предметтың эш-хәрәкәтен,
хәлен белдерәүсе һүҙ төркөмө.
- 2) Башкорт телендә бөтәһе нисә
һүҙ төркөмө?
- 3) Башкорт телендә нисә килеш?
- 4) Ҡылымдың нисә йүнәлеше?
- 5) Ҡуркактың антонимы.
- 6) Тезмә кушма һөйләм нисә

2-се команда

- 1) Предметтың иҫәбен
белдерәүсе
һүҙ төркөмө
- 2) Нисә һөйләм киҫәге?
- 3) Ҡылымдың нисә
төркөмсәһе бар?
- 4) Батыр һүҙенең синонимы
- 5) Бөтәһе нисә эйәлек заты?
- 6) Яй һүҙенең антонимы
- 7) һүҙҙең тулы мөгәнә
аңлатып

- төргә бүленә?
- 7) Башма һүзенең синонимы
 - 8) Башкорт телендә нисә төрлө ялғау?
 - 9) Ниндәй һүз төркөмдәре дәрәжә менән үзгәрә?
 - 10) Кушма һөйләм нисә төргә бүленә?

- бүленмәй торған өлөшө
- 8) Фразеологик берәмеккә миҫал
 - 9) Сифаттың нисә дәрәжәһе
 - 10) Ябай һөйләм нисә төргә бүленә?

2. һулдан уңға ла, ундан һулға ла бер үк төрлө укыла торған һүззәр язырға.

Анаграммалар.

1.	Халык ижадының бер
төрөнән языу коралы яһағыз.	
2.	Бейек таштарзан кеше
кәүзәһенең өлөшөн яһағыз.	
3.	Балык исеменән емеш-
еләк үсә торған ер яһағыз.	
4.	Урмандағы йәнлекте ашай
торған үлән итегез.	
4. Таблицаалар буйынса ярыш	

-Язылышта хатаһын табырға.

Актив
Алмашай
Йоморо
Дөрөсрәк

-Төбәү килештәге һүззә табырға.

Баксаға
Китаптың
Дәфтәрзәр
Кәләмде

5. Фразеологик берәмектәр менән һөйләм уйларға.
6. һүрәттәрзә нимә артык?
9. Кем күберәк мәкәл белә? («Кызыклы грамматика» китабы, 108-се бит)
10. Башваткыс.

Жюри

“Йондозло сәғәт” уйыны.

I тур.

1) *Без атайым менән картуф казынык.* һөйләмдә картуф һүзе ниндәй һөйләм киҫәге булып килгән?

1. Эйә.
2. Хәбәр.
3. Аныклаусы.
4. Тултырыусы.
5. Хәл.

2) Капка алдын һепереү миңә йөкмәтелгән. Аҫтына һызылған һүз ниндәй һүз төркөмөнән?

1. Эйә.
2. Хәбәр.
3. Аныклаусы.
4. Тултырыусы.
5. Хәл.

3) Капка асыу - миңә эш. Аҫтына һызылған һүз ниндәй һүз төркөмөнән?

1. Эйә.
2. Хәбәр.
3. Аныклаусы.
4. Тултырыусы.
5. Хәл.

II тур.

1). Мәкәлдең дауамын тап. Ил төкөрһә ... була.

1. Йылға
2. Күл
3. Диңгез
4. Океан
5. Шишмә.

2). Ағизелдең арьяғында бер энәгә бер ...

1. Бызау
2. һыйыр
3. Кәзә
4. һарык
5. Ат

3). Куркканға ... күренә.

1. Куш
2. Камыш
3. Бүре.
4. Буш
5. Кыуыш

III тур.

1). һүрәттәр араһында нимә артык? Ни өсөн?

1. Эт.
2. һыйыр.
3. һарык.
4. Мышы.
5. Бесәй

2). Был шағир кем?

1. М. Кәрим
2. Р. Фарипов
3. Р. Бикбаев
4. Б. Бикбай

3) Башкорт телендә нисә һузынкы өн бар?

1. 37
2. 40
3. 42
4. 38

III тур.

1). Кем иң беренсе “Башкортостандың халык шағиры” исемен алған?

1. М.Кәрим
2. Р.Нигмәти
3. М.Ғафури
4. Б.Бикбай

IVтур.

Аксарлак һүзенән кем күберәк һүззәр төзөй?